

'Sinds ik minister van Onderwijs ben, zijn mijn ogen opengegaan'

 De Morgen - 02 Jun. 2017
Pagina 6

"Heb je mijn zebra gezien?" Voor de verandering stelt Hilde Crevits, die naar de print op haar blouse wijst, eens de eerste vraag. Ze heeft het Onderwijsrapport van deze krant met aandacht gelezen. De prestaties van de West-Vlaamse leerlingen, die in het hoger onderwijs het vaakst de hoogste ogen gooien, zorgen ervoor dat ze in een goede bui is. Maar toch is dat niet wat haar het meeste bezighoudt. Het zijn de kansarme leerlingen - de kinderen naast wie niemand wil gaan zitten op de tram, zoals een Antwerpse directeur het verwoordde - waar ze aan denkt.

"Ik bezoek veel scholen en ik zie de signalen van kansarmoede op de klasvloer. Achter al die rapporten en al die statistieken gaan de verhalen van duizenden kwetsbare kinderen schuil, dat beseft ik maar al te goed. We dreigen een generatie te verliezen. Sinds ik onderwijsminister ben, zijn mijn ogen opengegaan. Dat heeft een impact op mijn werk en op hoe ik in de wereld sta."

Merkt u dat ook bij uw collega-ministers?

(laat een korte stilte vallen) "Wij maken samen werk van het Vlaams Actieplan Armoedebestrijding."

Dat is een zeer politiek antwoord.

"Kijk, deze Vlaamse regering - en ik heb daarbij van mijn collega's niets dan constructieve medewerking gekregen - heeft stappen gezet. Zo is er een grote stijging van het aantal vluchtelingen die vanuit de oorlog in ons onderwijs terechtkomen. We mogen deze kinderen ook na hun eerste jaar in Vlaanderen niet aan hun lot overlaten en moeten aanklampend werken. Vandaag zijn er meer dan 600 extra begeleiders aan de slag die de kinderen volgen en zorgen dat ze op de juiste plaats terechtkomen."

De regering zet dus stappen?

"We laten hen niet aan hun lot over. En we hebben dit met de hele regering goedgekeurd. We investeren erin en als er extra geld voor nodig is, dan ga ik dat ook aan de regering vragen."

Zo bereikt u wel slechts een beperkt deel van de kansarme leerlingen.

"Er wordt in het onderwijs veel tegen de kwetsbaarheid gedaan. Scholen met veel kwetsbare kinderen krijgen veel extra werkingsmiddelen en leerkrachten om bijvoorbeeld extra taallessen of bijkomende ondersteuning te geven. Het is belangrijk dat die bijkomende middelen er zijn en dat ze behouden blijven."

Moeten scholen daar dan voor vrezen? Uw coalitiepartner N-VA vroeg zich eerder al luidop af of dat geld wel efficiënt wordt ingezet.

"Ik ga de huidige pot geld niet herverdelen zodat scholen met veel kwetsbare leerlingen minder middelen krijgen. Als je naar meer gelijkheid wilt gaan, moet je juist meer investeren. Zo hecht ik veel belang aan taalverwerving, maar ik vertrouw erop dat scholen daarin investeren zonder dat we dat moeten betonnen in harde procenten. Scholen verantwoordelijkheid en zeggenschap geven, maakt ook deel uit van het regeerakkoord. Wel zouden we de leerwinst die door deze middelen wordt geboekt, moeten kunnen meten. Kun je geloven dat er bij de invoering ervan geen nulmeting is gebeurd? We hebben wel degelijk nood aan zo'n instrument, zoals ook het Rekenhof al stelde, zodat scholen kunnen zien wat werkt en ook kunnen leren van elkaar."

U gaat hier werk van maken?

"We zijn met onze administratie, ook op vraag van de onderwijsverstrekkers, inderdaad na aan het gaan hoe we zo'n meting kunnen uitvoeren. Maar ik kan daar verder nog niets over zeggen."

Verwachten wij te veel van het onderwijs?

"Het onderwijs moet kinderen, maar ook ouders emanciperen. En als je uit de vicieuze cirkel van armoede wilt breken, dan zijn de school en een diploma wel degelijk zeer belangrijk. Als een kind opgroeit in een omgeving waar de ouders zeer traumatische of ontgoochelende ervaringen hebben opgedaan in het onderwijs, dan is er vaak een vertrouwensbreuk met de school waardoor zij vaak minder verwachtingen koesteren. Om komaf te maken met generatiearmoede moeten wij hen betrekken bij het onderwijs. Al beseft ik ook wel dat je van mensen die in (kans)armoede leven niet kunt verwachten dat ze elke donderdagavond naar een Centrum voor Volwassenenonderwijs gaan."

U kwam drie maanden geleden nog onder vuur te liggen nadat u stelde dat ouders van vreemde origine zich meer moesten engageren. Waarom legt u hier weer de klemtoon op?

"Ik ga mij voorzichtig uitdrukken, maar als je de Nederlandse taal onvoldoende kent of niet begrijpt, dan ben je extra kwetsbaar. En dat heeft weer effecten op de leerprestaties. Vandaar dat we zoveel aandacht vestigen op het leren van het Nederlands. Zoiets mogen we toch nog wel zeggen? Dat staat voor mij ook absoluut niet haaks op het feit dat meertaligheid een troef kan zijn. Je voelt dat die twee werelden altijd tegen elkaar vechten, maar dat is totaal niet nodig."

Experts lijken het er wel over eens te zijn dat de overheid hulp meer dan vandaag naar de mensen moet brengen.

"Inderdaad. En het is natuurlijk niet zo dat dit vandaag al niet gebeurt. In Vilvoorde gaan medewerkers van het Centrum voor Basiseducatie aan het einde van de dag naar de kleuterscholen. Ouders krijgen er een paar keer per week, in de klas en in het bijzijn

van hun kinderen, een taalbad Nederlands. Ik geloof in zulke projecten en ik wil daar ook in investeren, omdat het van het grootste belang is om de geletterdheid te verhogen van volwassenen die de basislat niet halen."

Moeten de Vlaamse regering en de stedelijke besturen ook zelf een tandje bijsteken?

"Ik wil niet naar anderen wijzen. We kunnen in het onderwijs best wel nog wat meer doen. Zo wil ik op voortbouwen op het besluit van de Vlaamse regering over tutoring, dat in de vorige legislatuur tot stand kwam. Jongeren uit het hoger onderwijs gaan naar kwetsbare gezinnen om te helpen. Vandaag gaat hier ruim 100.000 euro per jaar naar. Dat bedrag zou ik minstens willen verdubbelen. We zien namelijk dat deze projecten werken. Ik heb er al met UAntwerpen-rector Herman Van Goethem over gesproken en we gaan dit structureel verankeren.

"Het sluit ook aan bij de lerarenopleidingen, waarin nu al cursussen maatschappelijk engagement zijn ingebakken. Studenten gaan daardoor huiswerkbegeleiding geven of worden peter of meter van een kwetsbaar kind. Ik zou dit graag inbedden in meer opleidingen aan onze universiteiten en hogescholen. We hebben al positieve gesprekken gevoerd. Ik denk dat zo'n engagement een meerwaarde zou zijn voor veel jongeren."

En de leerkrachten? Mogen zij extra ondersteuning verwachten?

"Leraren zeggen nooit dat ze niet willen helpen. Ze willen wel, maar ze krijgen niet altijd de nodige ondersteuning. We moeten daarvoor zorgen. Er wordt nu al armoedeherkenning aangeboden in de lerarenopleiding voor het kleuteronderwijs. Alle leraren die afstuderen, moeten hierin vaardig zijn. We doen nu ervaring op, maar we kunnen dit uitbreiden naar alle lerarenopleidingen."

U loopt nog altijd over van de plannen. U zou er nog steeds mee willen doorgaan na 2019?

"Tot mijn eigen verbazing wil ik hierop 'ja' antwoorden. Ik doe dit zo graag. Wij zijn ook enorme hervormingen aan het doorvoeren en ik zou die graag voortzetten."

REMY AMKREUTZ

Copyright © 2017 De Persgroep Publishing. Alle rechten voorbehouden